

Za ptačím zpěvem už podruhé

Vladka Buchtová

Ranní vycházky do přírody za ptačím zpěvem nejsou ničím novým. Nově je ale zařadila Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové do svého programu. V květnu minulého roku proběhla vycházka za krásného počasí, a tak není divu, že i účast byla hojná. Letos jsem měla obavy. Už ráno v sobotu 29. 4. se nebe mračilo a předpověď nevypadala vůbec optimisticky. Když jsem se blížila ke knihovně, moje naděje, že se meteorologové spletli, vzala za své, protože začalo drobně mrholit. No co, bude nás málo a bůhví, jestli vůbec někdo přijde... Teď se musím všem, kteří přišli, pokorně omluvit. Účast byla ještě lepší než minulý rok!

Před knihovnou jsem přivítala nejen Mgr. Libora Prause, Ph.D., který celou vycházku vedl, ale i všechny nadšené zájemce. Vyrazili jsme, stejně jako minulý rok, na asi čtyřkilometrovou vycházku do přírodního parku Orlice. Měli jsme slíbeno, že za vhodného počasí bude součástí akce i ukázka odchytu ptáků pro vědecké účely a jejich kroužkování. Během cesty říční krajinou s loukami a slepými říčními rameny Orlice jsme se snažili pozorovat a určovat ptáky podle zpěvu. Někteří z návštěvníků už byli v této činnosti velmi zblbělí a já jsem jim jen mohla závidět jejich znalosti a hudební sluch.

Když jsme dorazili na místo, bylo už odchyceno poměrně dost ptáčků. Zatím byli uschováni ve speciálních pytlíčcích – žluté pro úplně nejmenší úlovky, modré pro střední a v červených pak byly „kolosální“ úlovky typu strakapoud nebo špaček. Na místě pan Praus připravil vše ke kroužkování a vážení ptactva, což při bližším pohledu vypadalo pro laika trochu hrůzostrašně. Kroužky vedle sebe vypadají jako pouta a způsob vážení – tj. ptáček hlavou dolů v ruličce na malé váze – také nevypadá úplně šťastně. Nicméně byli jsme všichni ujištěni, že ptáčci netrpí, i když jsou přece jen stresováni, takže prohlídka každého z nich byla rychlá a stejně rychle pak byly všechny odchycené druhy po všech operacích propuštěny na svobodu. Při prohlídce ale vyšlo jasně najevo, že i ptáci mají různé povahy. Zatímco pěnkavy byly vyděšené, brhlík lesní byl neustále na útěku, strnad obecný si focení všech užíval a špaček se vyloženě naparoval, paní strakapoudová byla tak vzteklá, že nejenže pana Prause zobákem poranila, ale tak vehementně se bránila, že nebylo možné ji zvážit. Nedivím se jí. Pan Praus však přesně věděl, jak jednotlivé druhy vzít do ruky, aby jim neublížil, ukázal letky ptáků, podle kterých se dá usuzovat na věk, a v neposlední řadě zkontroloval starý kroužek nebo kroužek nový na pařátek umístil. Kromě pěnkav jsme si mohli vyfotit i červenku obecnou, sýkorky, špačka, pěvušku modrou nebo pěnici slavíkovou. Poté jsme si ještě mohli prohlédnout různá hnízda a i tady bylo možné rozlišit, který ptáček byl původním panem domácím.

Vycházka byla zajímavá, plná nových informací – název pěvuška modrá jsem slyšela poprvé – a pro nás i relaxační. Ptáčci své dobrodružství asi vydýchávají dodnes. Ale to nám nezabrání připravit pro naše návštěvníky příští rok vycházku novou. A já mám od té doby v mobilu nainstalovanou aplikaci BirdNET na rozeznávání ptačího zpěvu...

Kontakt na autorku: vladimira.buchtova@svkhk.cz